

11 Chichester, tabula marmorea (*grey Sussex marble* GALE, *Purbeck* RECENTIORES) ansata, longa circiter ped. Anglicos 3 (6 Romanos GALE), alta ped. $1\frac{1}{4}$ ($2\frac{1}{2}$ Romanos), effossa m. Aprili a. 1722 in digging a cellar under the corner-house of St. Martins lane, on the north side as it comes into North Street; inter effodiendum in quattuor partes fracta est. Servabatur tum ibidem, fixed in the wall under a window within the house where it was found GALE, HORSL. Paulo post translata est ad ducis de Richmond praedium Goodwood prope Chichester situm; ubi cum figeretur in aedicula a duce qui tum erat ad eam recipiendam extracta et statuis Neptuni et Minervae ornata pone palatium, quae adhuc extat, magis etiam effracta est. Exposita autem est in aedicula illa aperta aeri et imbribus; unde muscus in lapidis superficie nascitur, qui scripturam in dies magis magisque destruit; quare ectypum sumere difficile est. Quam maxime igitur optandum, ut monumentum insigne summa cum cura inde avehatur et collocetur, ubi diu collocari debebat, in museo Britannico. Litterae sunt optimae et alte incisae, vv. 1. 2 altae sunt uncias tres, in reliquis plus duabus.

nEPTVNO · ET · MINERVAE
 TEMPLVM
 prO · SALVTE · DOMus · DIVINAE
 ex AVCTORITATE · ti · CLAUD
 5 co GIDVBNI · R · EG · A · ti · AV · G · N · BRIT ·
 colle GIVM · FABROR · ET · QVI · IN · EO
 . . . D · S · D · DONANTE · AREAM ·
 clem ENTE · PVDENTINI · FIL ·

[N]eptuno et Minervae templum [pr]o salute do[mus] divinae [ex] auctori-
 tate [Ti.] Claud(ii) [Co]gidubni r(egis)?, lega[ti] Aug(usti) in Brit(annia),
 [colle]gium fabror(um) et qui in eo . . . d(e) s(uo) d(ant), donante aream
 [Clem]ente Pudentini fil(io)

Descripsi cum cura; ectypum autem sumere propter statum superficiei nequivi. R. Gale *philos. transact.* 32, 1723 p. 391 ss. et in tab. fig. 1 (idem in cod. mus. Brit. *add. ms.* 6357 f. 2); Stukeley itin. cur. p. 188 tab. 49, 3 (ex altero utro Mur. 55, 6 cui misit Bimardus; Saxe miss. 2 p. 212; Orell. 1338; Beale *Poste brit. researches* p. 386) qui una cum Galio descripsit; Horsley p. 332 *Sussex* I (inde Newton 1 p. 119, 124; Brailey et Britton *Surrey* 1 p. 7); Ioh. Parke delineavit a. 1731 misitque episcopo Bangorensi Londinium cod. mus. Brit. *add. ms.* 6210 f. 116; Goughs *Camden* 1 p. 277 tab. 15 fig. 1 'from an engraving by the late Mr. Clarke of Chichester' (quod servatur in cod. mus. Brit. *add. ms.* 6357 f. 1b); Hay *Chichester* p. 16; Dallaway *Chichester* p. 3 from a drawing in the archives of the society of antiquaries in London; Storer et Greig *antiquarian and topographical cabinet* 6, 1809; Rouse *Sussex* ed. II 1837 p. 342; Horsfield *Sussex* 1 p. 41.

Praeter meum septem exempla extant satis accurata Galii, Stukeleii, Horsleii, Parkii, Clarkii, Baileii, Dallawaei, quorum minutae in vv. 5 et 7 potissimum differentiae enotandae sunt. Contra Storeri et Rousii exempla negligenter facta sprevi. Gough solus meminit exempli ab Eduardo Bailey sumpti (in Thomae Hearnii praef. ad Adamum de Domerham p. XXXVII ss.).

2 P et L litterae iam paene collapsae sunt. 3 In lacunam duae vel tres litterae, non plures, quadrant; fuit fortasse scriptum DOWS. 4 AVCTORITA Parke, AVCTORITA reliqui. 5 in. G litteram paene integram viderunt reliqui omnes, ego vix apicem eius superiorem dignoscere potui. Deinde

Gale: R · EG · AV · G · N · BRIT ·
 Stuk.: R · EGAT · NG · N · BRIT ·
 Horsl.: R · EGA · AV · G · N · BRIT ·
 Parke: R · LC · AV · G · N · BRIT ·
 Clarke: R · EGAT · AV · G · N · BRIT ·
 Bailey: RLC · AV · G · N · BRIT ·
 Dallaw.: R · IC · AV · G · N · BRIT ·
 ego: R · L^m · AV · G · N · BRIT ·

Apposui singulas descriptorum lectiones, ut appareret eas paene omnino non differre.

De R littera inprimis dubitatio nulla est, nam in re praesenti vidi nec de R nec de K nexu posse cogitari; unde quae Henzenus in notis ad Orellium proposuit supplementa *tr(ibunus) leg(ionis) [II] Aug(ustae) in Brit(annia)* quamvis per se satis probabilia corruunt. In lapide potest fuisse EGAT · AV · G · 6 ET · VI · IN · EO Gale, ET · QVI · IN · EO Stuk., ET · QVI · IN · EO Horsl., EI · QVI · IN · EO Parke, E · QVI · IN · EO Bail. Dall., E · QVI · IN · EO ego. In lapide fuit fortasse E · QVI · 7 T · CD · S · D Gale, S · P · P · S · D · S · D Stuk., T · CD · S · D Horsl. (qui in. apicem s tantum litterae superesse adnotat) Dall., G · D · S · D Parke, S · D · S · D Clarke, D · S · D ego. Itaque apex litterae primae olim utrum s an g vel c fuerit dubium est.

Quod collegium fabrorum Regnense una cum iis, qui in id collegium cum sodalibus convenire solebant, quanquam non erant sodales optimo iure (nam talia fere puto indicata fuisse v. 7 in.; supplementa vero certa nondum repperi, nam quae olim proposui secutus titulum Viennensem Or. 2642 *et qui in eo corpore s(unt) spatium aliquantum excedunt*) in loco paene maritimo maris deo et patronae artis fabrilis templum constituit pro salute domus imperatoriae ex auctoritate magistratus alicuius, quem in provincia militari militarem fuisse probabile est (ut fabrorum quoque collegium hoc fortasse mere militare erat) nihil habet quo offendamur. Singulares vero sunt tituli magistratus illius, quos vix puto aliter posse explicari quam explicuerunt editores Angli, quos secutus sum supra. Exeundum autem est omnino in iis explicandis a certa lectione; certae sunt tam R littera simplex quam AV · G · N ligaturae neque ullo modo ante G aliam litteram fuisse sumi potest quam R descriptorum omnium consensu firmatam cuiusque vidi ipse partem posteriorem superstitem. Difficilius est iudicium de N nexu. Ita enim eum exceperunt descriptores omnes fide digni praeter Galium qui N solam et Baileium qui N legerunt; equidem N clare vidi, I illam superpositam non prorsus certam videri adnotavi, unde punctis tantum illam curavi exprimendam. Si autem re vera fuit in lapide, N non puto aliud posse significare quam in, quanquam solet sane illud ita potius N formari; ut a legibus litterarum ligandarum, quae alioquin stabiles sunt, quadratarium provincialem recessisse existimandum sit. Ita T nexus, non T, saepe et significat (veluti C. I. L. 2, 4514 v. 20; in hoc volumine n. 77 v. 7 et alias frequenter), non te. Comparari etiam potest quod Voltinia tribus in titulo Eburacensi n. 243 ita VOT indicatur, non VOT, quod aequo iure fieri potuit. Infra n. 23 MARINA Martinam significat, non Matrinam. Exempla illa non prorsus aequalia, sed similia sunt. Certissimum deinde etiam punctum est ante N positum et a descriptoribus paene omnibus observatum. Meminerunt autem Angli docti, uti consentaneum est, Taciti in Agricolae cap. 14 haec dicentis: *consularium primus A. Plautius praepositus* (p. C. 43—47), *ac subinde Ostorius Scapula* (p. C. 48—51), *uterque bello egregius; reductaque paullatim in formam provinciae proxima pars Britanniae. Addita insuper veteranorum colonia* (Camulodunum ut videtur, v. infra cap. XII); *quaedam civitates Cogidumno* (ita cod. Γ, Cogidunno Δ) *regi donatae (is ad nostram usque memoriam fidissimus mansit), vetere ac iam pridem recepta populi Romani consuetudine, ut haberet instrumenta servitutis et reges.* Consuetudinis eius exempla scriptori ante oculos obversabantur fortasse non solum reges Aegyptii et Asiani, quorum interpretes Agricolae solent meminisse, sed etiam Cottii regis regnum et Noricum (cf. C. I. L. 3 p. 588); ut enim regis illius filius